

ELŐSZÓ

A Belvedere Meridionale Alapítvány támogatásával a kilencvenes évek második harmada óta foglalkozunk az ifjúságnak az 1956-os forradalom és szabadságharc történetében betöltött szerepének feltárásával.

Az eltelt idő alatt e témában konferenciákat szerveztünk, és több kötet megjelenését gondoztuk. A publikációknak könyvsorozatot indítottunk *Szemtanú – Fiatalok, mint a történelem szereplői* címmel (ISSN 1587-2963, sorozatszerkesztő Jancsák Csaba). A 45. évfordulón adtuk ki Kiss Tamás *Magyar Egyetemisták és Főiskolások Szövetsége – 1956, Szeged* című könyvét. 2002-ben az 1956-os forradalmi Szeged egykori polgármestere (a Városi Forradalmi Nemzeti Bizottság elnöke) Perbíró József életrajzi írásait jelentettük meg *1956 Szegeden – emlékeimben* címmel. Két évvel később Bálint László *Kováts József (1926-1958)* című kötetével, és még ugyanebben az évben a *Megtorlás Szegeden* című könyvvel folytattuk a sorozatot. A forradalom ötvenedik évfordulóján Vida János *Három hét boldogság és Újszászi Ilona A szabadság pillangója – 1956 Szegeden az egyetemen* című interjúgyűjteményeivel emlékeztünk. Szintén 2006-ban *1956 előtt, alatt, után* címmel közöltük Péter László önéletrajzi írásait és angol nyelven is kiadtuk Kiss Tamás könyvét (*Association of Hungarian University and College Students*). A következő évben tanulmánykötetet jelentettünk meg *Az 1956-os forradalom és szabadságharc utóélete* címmel. E kötetek nem jelenhettek volna meg a Szegedi Tudományegyetem nagylelkű támogatása nélkül. 2007-ben a téma feltárásának elősegítése és dokumentálásának céljával indítottuk el a www.mefesz.hu honlapot, ahol a visszaemlékezések mellett korabeli dokumentumokat, képeket, hangfelvételeket közlünk. E honlap támogatásáért köszönet illeti az SZTE Egyetemi Hallgatói Önkormányzatát.

A legutóbbi tizenöt évben a Belvedere Meridionale periodika körül a Szegedi Tudományegyetem történelem illetve társadalomtudományi képzésben résztvevő hallgatóinak sora olvasta, elemezte, kutatta a Magyar Egyetemisták és Főiskolások Szövetségének történetét.

2001 óta a MEFESZ megalakulásának napja, október 16-a a Szegei Tudományegyetem hivatalos ünnepe (A hallgatói önkormányzatiság és az egyetemi autonómia napja). E napon a MEFESZ egykori tagjai, szervezői a mai egyetemi polgárok, oktatók és hallgatók az Ady téren felállított MEFESZ-emlékműnél találkoznak, majd az Auditorium Maximumban (a MEFESZ születésének helyszínén) emlékeznek.

E szerkesztett kötet a MEFESZ megalakulásának 55. évfordulója tiszteletére készült.

A könyv nyitó szövege Szolcsányi János akadémikus, a szegei MEFESZ egykori tagjának *Szegei szikra gyújtotta fel az '56-os forradalmi lángot* című tanulmánya, mely a szervezetnek a forradalom kitörésében véghezvitt szerepét elemzi. Másodikként a Műegyetem egykori forradalmár hallgatójának, később az Egyesült Államokban jelentős karriert befutó Lipták Bélának emlékeit olvashatjuk, amelyben a szerző a budapesti műegyetemi eseményeket mutatja be *A MEFESZ megalakulása és a 16 pont* címmel. A debreceni MEFESZ egyik vezetője volt Székelyhidi Ágoston, későbbi neves irodalomtörténész, aki személyes hangú írásában (*A MEFESZ és a KISZ 1956-57-ben. Értelmiségi fiatalok a nemzet szolgálatában és elárulásában*) a szervezet felbomlasztásának és megszűntetésének eseménytörténetét írta meg. Kötetünk következő szövege Sólyom Lászlónak a Magyar Köztársaság elnökének a MEFESZ megalakulásának 50. évfordulóján, 2006. október 16-án a Szegei Tudományegyetemen elmondott ünnepi beszéde. Ezt követi Jancsák Csaba tanulmánya, mely oktatás-szociológiai megközelítésben vizsgálja a MEFESZ-t, mint hallgatói demokrácia-kísérletet. Ezután Kiss Tamással a MEFESZ egyik alapítójával, vezetőjével készült interjú olvasható, *Soha, sosem az „Én” került az előtérbe, hanem mindig a „Mi”* címmel. Kötetünket *A Magyar Egyetemisták és Főiskolások Szövetsége Szervezeti és Működési Szabályzata* zárja melyet többéves szisztematikus kutatómunka eredményeként rekonstruáltunk és itt jelenik meg először nyomtatásban.

E kötettel a forradalmi egyetemi ifjúság tettei és a megtorlás áldozatainak emléke előtt tisztelgünk.

A szerkesztő